
FYSIIKAN TUTKIMUSLAITOKSEN JOHTOKUNNAN KOKOUS 3/2023

PÖYTÄKIRJA

AIKA PERJANTAINA 24. MARRASKUUTA 2023 klo 10.15–10.58 (Suomen aikaa)
PAIKKA hybridikokous (CERN, rakennus 2/R-030 ja Zoom)

JÄSENET

professori Maija Aksela (UH)
~~professori Mikko Alava (Aalto)~~
professori Kari J. Eskola (JYU)
~~vararehtori Jari Hämäläinen (LUT)~~
~~vararehtori Henrik Kunttu (JYU), varapuheenjoht-~~
vanhempi tutkija Tapio Lampén (HIP henkilöstö)
laboratorionjohtaja Maarit Muikku (STUK)
~~provosti Kristiina Mäkelä (Aalto)~~
vararehtori Kai Nordlund (UH), puheenjohtaja
(*poissa kohdan 7*)
~~vararehtori Jarmo Takala (TAU)~~
dekaani Sasu Tarkoma (UH), puheenjohtaja kohdassa 7

VARAJÄSENET

~~varadekaani Samuli Siltanen (UH)~~
~~apulaisprofessori Andrea Sand (Aalto)~~
~~professori Paul Greenlees (JYU)~~
professori Panja Luukka (LUT)
professori Ari Jokinen (JYU) (*poissa kohdan 6*)
~~yliopistotutkija Matti Kalliokoski (HIP-hlöstö)~~
~~johtava asiantuntija Kari Peräjärvi (STUK)~~
professori Harri Lipsanen (Aalto)
~~professori Minna Palmroth (UH)~~
professori Lasse Laurson (TAU)
~~professori Simo Huotari (UH)~~

PUHEENJOHTAJA vararehtori Kai Nordlund (kohdat 1–6 ja 8–12),
dekaani Sasu Tarkoma (kohta 7)

ESITTELIJÄ johtaja Katri Huitu

ASIAANTUNTIJA varajohtaja, tutkimuskoordinaattori Antti Väihkönen

SIHTEERI hallintopäällikkö Tuulikki Laurila

1. Kokouksen avaaminen ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Helsingin yliopiston johtosäännön 17 §:n mukaan hallintoelin on päätösvaltainen, kun vähintään puolet jäsenistä, kokouksen puheenjohtaja mukaan luettuna, on läsnä.

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.15, ja totesi sen päätösvaltaiseksi. Kokouksen alussa päätettiin, että puheenjohtajana asiakohdassa 7 toimii dekaani Sasu Tarkoma.

2. Esityslistan hyväksyminen

Esitys: Hyväksytään esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Esityksen mukaan.

3. Johtokunnan edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Esitys: Hyväksytään johtokunnan 2/2023 kokouksen pöytäkirja (*liite 1*).

Päätös: Esityksen mukaan.

4. Ilmoitusasioita

- a. Valmisteluryhmän 6/2023 kokouksen muistio (*liite 2*)
- b. vararehtori Tapio Visakorpi Tampereen yliopiston johtokunnan jäseneksi vararehtori Jarmo Takalan tilalle 1.1.2024 alkaen
- c. HIP:in kesäharjoittelu CERN:issä ja ESRF:ssä vuonna 2024
- d. BootCamp 3.6.–7.6.2024
- e. Hiukkasfysiikan päivä Jyväskylässä 12.10.2023
- f. HIP Leaders' Afternoon Helsingissä 1.11.2023
- g. CERN-yhteistyömahdollisuudet jäsenorganisaatioissa -tilaisuus 15.11.2023
- h. HIP:in ja fysiikan osaston yhteinen mentorointityöpaja 20.11.2023
- i. HIP:in johtokunnan CERN-vierailu 23.11.–24.11.2023 (*liitteet 3–4*)
- j. Lapsi töihin -päivä 24.11.2023
- k. Tutkimusohjelmien talousraportti 1–9/2023 (*liite 5*)
- l. HIP:in projektipäällikölle Heikki Mäntysaarelle ERC Consolidator Grant Jyväskylän yliopistoon
 - a. Ilmaisinelaboration laboratorioinsinöörin tehtävänäyttö käynnissä
 - b. HIP:in tutkimukseen liittyviä rekrytointeja jäsenyliopistoissa:
 - Jyväskylän yliopiston ydinrakennefysiikan yliopistonlehtorin tehtävään Tommi Eronen 1.1.2024 lukien

5. Tutkimuslaitoksen tutkimussuunnitelma vuodelle 2024

Fysiikan tutkimuslaitoksen johtosäännön 6 §:n mukaan johtokunnan tehtävänä on hyväksyä tutkimuslaitoksen toimintaa, taloutta ja henkilöstöä koskevat suunnitelmat. Tutkimuslaitoksen tutkimussuunnitelma vuodelle 2024 on pöytäkirjan liitteenä (*liite 6*).

Esitys: Johtokunta hyväksyy tutkimussuunnitelman.

Päätös: Esityksen mukaan.

6. Tutkimuslaitoksen talousarvio vuodelle 2024

Fysiikan tutkimuslaitoksen johtosäännön 6 §:n mukaan johtokunnan tehtävänä on tehdä päätökset tutkimuslaitokselle osoitetun rahoituksen suuntaamisesta tutkimusohjelmiin. Johtaja esittelee budjettiesityksen vuodelle 2024 (*liite 7*).

Esitys: Johtokunta päättää perusrahoituksen jaosta vuodelle 2024 seuraavasti:

Teoriaohjelma 489 000 € (475 000 € v. 2023)
 CMS-ohjelma 970 000 € (948 000 € v. 2023)
 Ydinainen ohjelma 459 000 € (448 000 € v. 2023)
 Teknologiaohjelma 338 000 € (330 000 € v. 2023)
 Yleiset menot 1 718 000 € (1 474 000 € v. 2023)
 Muut menot
 Education and open data 82 000 € (80 000 € v. 2023)
 Cloud 107 000 € (105 000 € v. 2023)
 Euclid 62 000 € (60 000 € v. 2023)
 Ilmaisinelaboratorio 325 000 € (355 000 € v. 2023)
 Yhteensä 4 550 000 € (4 275 000 € v. 2023)

Myöhemmin saatavat rahoitusosuudet lisätään yleisiin menoihin.

Päätös: Esityksen mukaan.

7. Projektipäälliköiden nimeäminen

Tutkimuslaitoksen työjärjestyksen (7.10.2020) mukaan tutkimuslaitoksen kullakin tutkimus- ja kehitysprojektilla on johtokunnan nimeämä projektipäällikkö. Projektipäällikkö nimetään pääsääntöisesti projektin ajaksi. Projektipäälliköltä edellytetään projektin alan osaamista ja kykyä tutkimuksen ohjaamiseen sekä projektin hallinnointiin. Lisäksi edellytetään kykyä ja valmiutta yliopistorajat ylittävään yhteistyöhön. Projektipäällikön tehtävänä on toimia päämäärätietoisesti tutkimuksen edistämässä ja ohjaamisessa, opiskelijoiden ohjauksessa ja lisäresurssien hankinnassa, sekä hallinnoida projektiaan tutkimuslaitoksen vuosittaisen talousarvion määrittämässä rajoissa.

Esitys: Johtokunta nimeää seuraavien projektien projektipäälliköt ajalle 1.1.2024–31.12.2026 seuraavasti (*liitteet 8–10*):

Ydinaineen ohjelma

- ISOLDE: Janne Pakarinen

Teknologiaohjelma

- Improved detection for elemental analysis at laboratory, IDEAL (Ilmaisinkehitys laboratoriomittakaavan alkuaineanalyysiin): René Bès
- Materials for Accelerator Technology, MAT (Kiihdytinteknologian materiaalit): Flyura Djurabekova

Päätös: Esityksen mukaan.

8. HIP:in valtakunnallisen tehtävän rahoitus sopimuskaudella 2025–2028

Fysiikan tutkimuslaitos saa opetus- ja kulttuuriministeriöltä sopimuskaudella 2021–2024 rahoitusta valtakunnallisen tehtävänsä hoitamiseen. Vuonna 2024 HIP:in valtakunnallisen tehtävän rahoitus on 2,79 M euroa, joka on 61 % tutkimuslaitoksen arvioidusta kokonaisbudjetista. Helsingin yliopisto esitti toukokuussa 2023 OKM:lle HIP:in valtakunnallisen tehtävän rahoitukseksi 3,8 M euroa vuodessa sopimuskaudella 2025–2028.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on 23.10.2023 toimittanut yliopistoille alustavan päätöksen valtakunnallisista tehtävistä sopimuskaudella 2025–2028. Opetus- ja kulttuuriministeriö ehdottaa HIP:in valtakunnallisen tehtävän rahoitukseksi 2,619 M euroa vuodessa kaudella 2025–2028. HIP:in valtakunnallisen tehtävän rahoitus vuonna 2023 on 2,646 M euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön perustelut HIP:iä koskien:

Yliopistojen välinen yhteistyö on ollut pitkäjänteistä ja tuloksellista. Toiminnassa on pystytty hyödyntämään keskitettyjä eurooppalaisia infrastruktuureja. SA rahoittaa lisäksi kansallisesti merkittäviä tutkimusinfrastruktuureja erillisrahoituksella. TKI –rahoituksen lisäysohjelma tulee sisältämään vahvistusta tutkimusinfrastruktuureihin.

Valtakunnallisen tehtävän rahoitukseen on vuoteen 2024 verrattuna tehty valtakunnallisen rahoituskehyksen edellyttämä vähennys (n. 6,1 %). Rahoitustaso on edelleen korkeampi kuin sopimuskauden 2021–2024 alussa.

Keskustelussa käsiteltiin Suomen Akatemian ja Business Finlandin rahoituksen tulevaisuuden näkymiä, opetus- ja kulttuuriministeriön ja Suomen Akatemian tohtorikoulutuspilottia sekä kasvavan tki-rahoituksen mahdollisuuksia yliopistoille ja kansainvälisille tutkimusinfrastruktuureille.

HIP:in johtokunnan puheenjohtaja ja HIP:in johtaja ovat keväällä 2024 yhteydessä HIP:in jäsenorganisaatioihin sopimuskauden 2025–2028 rahoitusosuuksista.

9. Tulevia tapahtumia

- HIP Staff Meeting 8.12.2023
- HIP:in joulukahvit Kumpulassa 21.12.2023 klo 14
- Fysiikan päivät Helsingissä 4.3.–6.3.2024
- HIP:in torikokous keväällä 2024
- HIP Happy Hour yleensä kuukauden viimeisenä perjantaina klo 15–16 HIP:in kokoushuoneessa

10. Muut asiat

Ei muita asioita.

11. Johtokunnan seuraava kokous

Johtokunnan seuraava kokous pidetään huhtikuun 2024 alkupuoliskolla.

12. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.58.

Kai Nordlund
Vararehtori, johtokunnan puheenjohtaja

Sasu Tarkoma
Dekaani, kokouksen puheenjohtaja asiakohdassa 7

Tuulikki Laurila
Hallintopäällikkö, johtokunnan sihteeri

Päätös on allekirjoitettu sähköisesti Helsingin yliopiston asian- ja dokumentinhallintajärjestelmässä (RIIHI).

Tämä asiakirja on allekirjoitettu

Lista allekirjoittajista

Allekirjoittaja

Todennus